

Egyelőre tartalék az M0-as mögött

M43-as gyorsforgalmi út – leghamarabb négy év múlva

Sűrgető a helyzet: nemzetközi tranzit a 43-as főúton

Fotó: Miskolczi Róbert

Leghamarabb 2009-re épülhet meg az M43-as gyorsforgalmi út. Az unió kohéziós alapja a jelenlegi döntés értelmében az M0-s körgyűrű továbbfejlesztését támogatja, ennek úgynevezett tartalékprojektje a Szegedet Makóval és a román határral összekötő út.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Hónapok óta nincs hír az M5-ös autópályát Makóval, majd pedig Nagylakkal összekötő M43-as út ügyéről. A korábbi híradások szerint 2007-ig volt várható, hogy az autópálya-szakasszal kiegészülő autópályát Szeged és Makó közötti része elkészül. A szükséges infor-

mációk hátteréről megkérdeztük *Suchmann Tamást*, a Miniszterelnöki Hivatal államtitkárát, aki azt mondta: a Tiszán túli települések és a makói kistérség számára kiemelten fontos cél, hogy a nemzetközi tranzitforgalmat bonyolító M43 megépüljön – ehhez a kistérség településeinek összefogására van szükség. A közös érdekek hangsúlyozásával lehetne ugyanis gyorsítani az építkezés megkezdését.

A Nemzeti Autópálya Rt. szóvivőjétől, *Béni Gyöngyitől* megtudtuk: a beruházás jelenleg az EU kohéziós alapjához benyújtott tartalék projektként szerepel. Ez azt jelenti, hogy a társaság tavaly már elnyerte az uniós támogatást az M0-s körgyűrű fejlesztésére,

így a 2007-ig tartó tervezési időszakban az M43 csak akkor kaphat forrást, ha a budapesti beruházás valami okból meghiúsul.

– A pályázati előkészítésnek megfelelően a 2007 és 2013 közötti szakaszban azonban első helyen áll az M43 ügye, így ha kedvező döntés születik, két év múlva kezdődhet meg a beruházás. Az autópálya-szakasz, az új Tisza-híd, illetve az autópályát megépítése Szegedtől Makóig közel két esztendővel vesz igénybe, eszerint az átadásra legkorábban 2009-ben kerülhet sor, hacsak az M0 megépítése valamiért nem kezdődhet meg – fogalmazott a szóvivő, aki kiemelte: az előkészítés folyamatosan zajlik, már elkészült a költséghason-elemzés is.

Az apátfalvi cigány önkormányzat korrepetálná a magántanulókat

Harc a törvényes iskolakerülés ellen

Folytatás az 1. oldalról

Az apátfalvi kisebbségi önkormányzat közösségi házában két évvel ezelőtt kezdte meg működését a tanoda, ami a környéken egyedülálló vállalkozás: szaktanárok, illetve főiskolán, egyetemen tanuló helyi cigány fiatalok korrepetálják a kisiskolásokat. Egyre több cigánygyerek éri el a 3,5-es átlagot, amiért már ösztöndíj jár. Itt kezdtek foglalkozni a magántanulókkal is, ám ők mostanában el-elmárodznak. Pedig a tanoda az ő „szabadidejükhez” alkalmazkodott.

Az apátfalvi tízek között is van olyan, akinek a szüleit az iskola kérte arra: legyen a gyerek magántanuló – tudtuk meg *Mátó Lajostól*, az apátfalvi iskola igazgatójától. A gyerek botrányos viselkedésével lehetetlenné tette, hogy az osztály haladjon a tananyaggal. A magántanulók többsége viszont saját maga akar szakítani az iskolai köztétességekkel, amihez sikerül megnyerni a szülők beleegyezését. Az iskolát a törvény arra kötelezi, hogy évenként vizsgáztassa a magántanulókat, tizenhat esztendősen korukig. Az apátfalvi intézmény fél-évenként is megpróbálja számon kérni tőlük a tananyagot.

– Többnyire a 12-13 éves lányok döntenek úgy, hogy elhagyják az iskolát, a nemtörődöm család mellett most már közrejátszik a baráti kör hatása, illetve az is, hogy ők biológiai fejlettebbek, mint osztálytársaik, de nem hiszik el, hogy a tudás igenis érték. Később pedig, amikor már rájönnek, mennyire hiányzik a nyolc általános, nem tudunk segíteni – véli *ifjú Károlyi Sándor*. – Most csak azt látják:

Ifjú Károlyi Sándor a két éve indult tanodában: eleinte ide jártak a foglalkozásokra a magántanulók is

Fotó: Bakos András

aki megszabadult az iskolától, annak rengeteg a szabadideje, ha akar, dolgozhat, és megveheti magának azt, amit szeretne: mobiltelefon, magnót. A többség tizenhat éves koráig rendre egyesre vizsgázik.

Bár a megyei pedagógiai intézetnél nem vezetnek kimutatást a megye magántanulóiról, az interneten böngészve hamar kiderül: ez országos gond, ugyanígy kerülnek ki az iskolából a cigány gyerekek Budapesten is.

De tényleg nincs megoldás? Mátó Lajos azt mondja, a folyamatot még az elején kellene megállítani. Az *idősebb Károlyi Sándor*, a kisebbségi testület elnöke szerint a gyógyír a megelőzés lenne, ehhez viszont a cigány

önkormányzat és az iskola is kevés: specializált szociális munkára lenne szükség, először pedig arra, hogy a törvényalkotók tudomást vegyenek a problémáról.

– Megesett, hogy egy cigánygyerek azért állt bukásra testnevelésből, mert nem volt tornanadrágja, ezt szégyellte mondani, inkább nem öltözött át – mondja az idősebb Károlyi. – Ahogy ezt megtudtuk, persze szerveltünk neki egy nadrágot. De mennyi ilyen gond, baj maradhat titokban! Szerintem egy magára valamit is adó társadalom nem teheti meg azt, hogy elengedi a kezét egy gyereknek, csak azért, mert a szülei szegények és felelőtlenek.

BAKOS ANDRÁS

RISZTOV, BAUMGARTNER, JÓZSEF ATTILA: MAGÁNUTAK, MAGÁNSZORGALMAK

■ Miközben a montreali világbajnokságra készül, az érettségi vizsgára is tanulnia kell a vásárhelyi-mártélyi kötődésű úszóklaszisnak, *Risztoz Évának*. Azt mondja, nehéz összeegyeztetni az edzést a tanulással, de iskolája – a budai Csík Ferenc Általános Iskola és Gimnázium – nagyon toleráns intézmény. Szintén magánúton folytatta tanulmányait *Baumgartner Zsolt*, mielőtt ösztöndíjként Franciaországba került volna. Az egyik legismertebb magyar magántanuló viszont egy ideig a Barátok közt című sorozatban Berényi Danit alakító *Váradi Zsolt* volt, aki ma már szintén külföldön tanul, de tudni lehet róla: osztályt is kellett ismételnie. A magánút nem új találmány, mint ahogy a szülők sem voltak mindig jóban az iskolával. A piaristáknál tanuló ifjú Horthy Miklós például azután lett „magánzó”, hogy osztályfőnöke 1924-ben kenyeret talált a szemétkosárban, és kiderült, a kormányzó fia dobta oda. „Horthy, küldje be az apját!” – mondta a tanár, s másnap előállt egy fekete autó, az osztályfőnök urat fölvitte a várbá: családlátogatásra. József Attila is összevont vizsgát tett annak idején a hetedik és nyolcadik osztály tananyagából Makón, de nem tudott fölkeszűlni: a nyolcadikból szerzett elégséges bizonyítványt tisztelt. A magyartanárt a költő idősebb pártfogói – többek között Galamb Ödön – beszéltek rá arra, hogy mégis adja már meg a költőnek az elégségest irodalomból.

Göncz és Mádl mércéje

PANEK SÁNDOR

Szili Katalin, a szocialisták államfőjelöltje hisz abban, hogy a magyar demokrácia eléggé érett arra, hogy ő pártpolitikusból köztársasági elnök lehessen. Újdonság ugyan nem lenne, hiszen Göncz Árpád a magyar demokrácia lehető legrégelebbi időszakában lett pártpolitikusból köztársasági elnök, de ez is mutatja, hogy érettnék nemcsak a politikai körülményeknek kell lenniük, hanem a pártpolitikus jelöltnek is: elsősorban rajta fog múlni, hogy felül tud-e emelkedni pártja céljain.

Itt azonban még nem tart Szili Katalin jelölése. Az MSZP megmáskosolta magát, és küldöttei a pártelnökség egy része és Gyurcsány Ferenc nyomása ellenére államfőnek jelölték őt, vagyis felvették az SZDSZ elébük dobott kesztyűjét. A két párt közötti hosszas jelölési alkudozás eredménye csak annyi lett, hogy az MSZP legfeljebb az ellenzék támogatásával juttathatja célba államfőjelöltjét. Ha az SZDSZ a hátralévő másfél hónapban mégis enged, annak bizonyára ára lesz; vagy abban az értelemben, hogy más területen megkéri a szocialistáktól, vagy abban, hogy kénytelen lesz belátni: gyengének bizonyult. Még a jobboldal is állíthat saját jelöltet, ez azonban látványosan megkönnyítené a kormánypártok együttműködését. Meszszebre egyelőre nem lehet látni. Már a mostani helyzet is érthetetlen, ha onnan nézzük, hogy egyik koalíciós partnernek sem éri meg a konfliktus, amelyben valamelyikük alulmarad.

Tény viszont, hogy Szili Katalin az eddigi legesélyesebb jelölt. Ha Mádl Ferenc esetleges újrjelölését nem számoljuk, ő a legnépszerűbb is. Népszerűségének felszökése is jelzi, hogy a magyar választók eléggé hálásak, ha azt érzik, hogy egy közszereplő ki tudott lépni pártja lövészárkából; de persze ugyanakkor meg tudott maradni pozíciójában (Pozsgai Imrétől Smuck Andorig jó pár felülemelkedő tűnt el a süllyesztőben). Szili Katalinnak jó esélyt ad még, hogy a jobboldal sem utasítja el, hiszen vallásos nevelésben részesült, nem budapesti politikus, akinek nem voltak állampárti vagy KISZ-funkciói.

Vele kapcsolatban a legnagyobb kérdés, hogy politikai és általános kultúrája túlterjed-e imázsépítői eddigi tanácsain. Tudná-e tartani a bölcsességek, a megszólalásnak azt a színvonalát, amit Göncz és Mádl állít az új elnök elé? Ő eddig céltudatosan készült olyannak látszani, amilyen egy, a nemzetet jelképező államfő lehet. Kérdés, hogyan lesz olyan? Hogyan tudja félretenni azt a rengeteg támadó és elhátrító sablont, amit a politikusok rutinosan használnak? Hogyan, és mikortól tud majd eltérni azoktól a cselekvés nélküli kommunikációs témáktól, amelyeket eddig pártfegyelme miatt követett?

A pótkerékbe rejtették a fegyvert

Pisztolyt és löszert csempészek

MUNKATÁRSUNKTÓL

Szombat délelőtt egy hatvan év körüli szerb-montenegrói házaspár jelentkezett belépésre Röszkénél német rendszámú Opel Omegájával. *Kovács Iván*, a határőrség szóvivője lapunknak elmondta: a határőr a gépkocsi átkutatásakor a csomagtartóban a pótkerék mellett becsomagolva talált egy második

világháborús, német gyártmányú Luger típusú pisztolyt és két doboz löszert. Tovább kutatva a Németországban dolgozó nyugdíjas szerb házaspár ruhái között összesen 98 löszerre bukkantak a határőrök. A Lugert valószínűleg egy gyűjtőnek akarta eladni. A külföldi ellenlőszerral és lőfegyverrel való visszaélés miatt indult büntető-eljárás.

Gyermekrehabilitációs központra gyűjtenek

Adományokat gyűjt a szegedi gyermekklinika, hogy létrehozassa Magyarország egyik legnagyobb gyermek rehabilitációs központját. Az egykori gyermekkórház tetőterében kialakítandó részleghez 60 millió forint hiányzik.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Magyarországon csak a fővárosban van lehetőség a krónikus betegségekben szenvedő gyermekek rehabilitációjára, holott nagy szükség lenne vidéki gyógyhelyre is. Sok olyan betegség létezik ugyanis, amelyet a fizikai képeség javításával is kezelni kellene. Ezért határozott úgy a Szegedi Tudományegyetem Gyermek-klinika és Gyermek-egészségügyi Központ vezetősége, hogy rehabilitációs részleget hoz létre az egykori gyermekkórház épületében.

– A koraszülött, a cukorbeteg, a túlsúlyos, az asztmás, a magas vérnyomásos és a szívmitótt gyerekek is rehabilitációra szorulnak – sorolta *Túri Sándor* igazgató. Számukra szeretnék kialakítani egy külön épület-részt, ahol szakemberek foglalkoznának állapotuk javításával. – Az egykori gyermekkórház tetőtere alkalmas is lenne erre a feladatra. A beépített tető alatt

létrejött ezer négyzetméteres terület egyik felében a szülési sérült gyermekek speciális neurológiai rehabilitációja folya, másik felébe pedig az Ifjúsági Pszichiátriai Intézetet helyezznék át a Dózsa utcáról. A tervek elkészültek, már csak a pénz hiányzik a megvalósításhoz.

A beruházást *Botka László* polgármester 20 millió forinttal támogatja, és erre a célra fordítják azt a 12 millió forintot is, amelyet tavaly decemberben altatógép vásárlására adtak össze a szegediek, ám a készüléket végül ingyen ajándéknak adta az egyik cég. Egyéb forrás azonban egyelőre nem áll rendelkezésre, így 60 millió forintnak kellene összegyűlnie ahhoz, hogy Magyarország egyik legnagyobb gyermek rehabilitációs központja létrejöhesse. Aki adományával segítené a kezdeményezést, az SZOTE Gyermekgyógyászat Oktatási Kutatási Alapítvány 11735005-20489740-es számlaszámára utalhatja a pénzbeli támogatást.